

sygn. akt I C 878/20 upr.

UZASADNIENIE

W pozwie z 18 maja 2020 r. strona powodowa (...) S.A. w B. wystąpiła przeciwko pozwanej M. C. o zapłatę kwoty 5.868,13 zł wraz z umownymi odsetkami w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych za opóźnienie od 6 maja 2020 r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu podniosła, że w dniu 9 kwietnia 2019 r. zawarła z pozwaną umowę pożyczki gotówkowej nr (...) na mocy której pozwana otrzymała kwotę 4.000 zł, natomiast całkowity koszt pożyczki wyniósł 3.980 zł. Pozwana zobowiązała się do spłaty pożyczki w 30 miesięcznych ratach, po 266 zł każda. Pozwana nie wywiązała się z umowy i nie zwróciła przekazanych jej środków. Wobec braku regulowania rat, strona powodowa wypowiedziała pozwaną przedmiotową umowę. Do dnia wypowiedzenia pozwana uiściła na rzecz strony powodowej kwotę 2.128 zł. Po dniu wypowiedzenia pozwana nie dokonała już żadnych spłat. Strona powodowa podała, że dwukrotnie bezskutecznie wzywała pozwaną do uregulowania zadłużenia.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z 12 czerwca 2020 r. sygn. akt I Nc 1672/20 Sąd Rejonowy w Legnicy uwzględnił żądanie pozwu.

Od powyższego nakazu pozwana wniosła sprzeciw, zaskarżając go w całości i wnosząc o oddalenie powództwa w całości.

W uzasadnieniu pozwana zakwestionowała roszczenie strony powodowej co do zasady, jak i wysokości. Zaprzeczyła twierdzeniem powodowej spółki by kiedykolwiek zawierała umowę pożyczki o treści załączonej do pozwu. Wskazała, iż przedłożony wydruk umowy jest niepodpisany i nie został przez nią zaakceptowany. W ocenie pozwanej strona powodowa nie wykazała również przeniesienia kwoty pożyczki na pozwaną. Nadto pozwana podniosła zarzut braku wymagalności dochodzonego roszczenia. Zakwestionowała skuteczność wypowiedzenia przedmiotowej pożyczki czy brak skutecznego doręczenia jej wezwania do zapłaty. Podważyła także zasadność, wysokość i sposób wyliczenia pozaodsetkowych kosztów pożyczki. Wskazała, iż postanowienia przedmiotowej umowy stanowią klauzule abuzywne.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Strona powodowa w ramach prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej udziela pożyczek gotówkowych, również drogą elektroniczną przez Internet. Osoba ubiegająca się o taką pożyczkę musi wypełnić na platformie internetowej wniosek pożyczkowy. Następnie po dokonaniu przez pożyczkodawcę zdolności kredytowej pożyczkobiorcy udzielana jest informacja odnośnie decyzji pożyczkowej. W sytuacji podjęcia pozytywnej decyzji potencjalny pożyczkobiorca uzyskuje możliwość pobrania projektu umowy pożyczki oraz załączników do niej, wzór odstąpienia od umowy oraz formularz informacyjny. W celu potwierdzenia woli zawarcia umowy pożyczki oraz weryfikacji tożsamości użytkownika potencjalny pożyczkobiorca proszony jest o wykonanie z własnego rachunku bankowego przelewu identyfikacyjnego w wysokości 1 zł, co ma na celu sprawdzenie przez pożyczkodawcę, czy podane we wniosku pożyczkowym dane należą do osoby ubiegającej się o pożyczkę. Użytkownik jako tytuł dokonanego przelewu identyfikacyjnego wskazuje tytuł wygenerowany przez platformę. Po zaksięgowaniu przelewu identyfikacyjnego dochodzi do zawarcia umowy pożyczki o czym zostaje poinformowany pożyczkobiorca w ten sposób, że na adres e-mail podany we wniosku zostaje wysłana wiadomość potwierdzająca udzielenie pożyczki oraz wszystkie dokumenty związane z zawarciem umowy. Pozwana złożyła na stronie internetowej wniosek, uiściła przelew identyfikacyjny w wysokości 1 zł.

Pozwana M. C. zawarła w dniu 24 kwietnia 2019 r. ze stroną powodową umowę pożyczki gotówkowej nr (...), na mocy której strona powodowa udzielił pozwanej pożyczki w kwocie 4.000 zł (całkowita kwota pożyczki). Wyplaconą kwotę wraz z opłatą przygotowawczą – 33 zł, wynagrodzeniem prowizyjnym – 3.947 zł, łącznie 7.980 zł, pozwana zobowiązała

się spłacić w 30 ratach po 266 zł każda, wymagalnych w terminie do 3-go dnia każdego miesiąca, począwszy od czerwca 2019 r.. Harmonogram spłat udzielonej pożyczki stanowił załącznik do przedmiotowej umowy.

W przypadku, gdy opóźnienie pożyczkobiorcy w płatności kwoty równej jednej racie przekraczało 30 dni, pożyczkodawca był uprawniony do wypowiedzenia umowy po uprzednim wezwaniu pożyczkobiorcy do zapłaty zaległości w terminie 7 dni od daty otrzymania wezwania, a także do wypełnienia weksła na zasadach określonych w deklaracji wekslowej. Okres wypowiedzenia wynosił 30 dni. Od zadłużenia przeterminowanego strona powodowa była uprawniona do naliczania odsetek umownych za każdy dzień zwłoki w wysokości maksymalnych odsetek za opóźnienie.

Do przedmiotowej umowy pozwana otrzymała formularz informacyjny dotyczący udzielanego kredytu konsumenckiego oraz regulamin świadczenia usług drogą elektroniczną przez stronę powodową.

Pozwana otrzymała kwotę pożyczki na rachunek bankowy wskazany w umowie.

dowód:

- potwierdzenia przelewu, k. 3-4,
- umowa pożyczki z 24.04.2019 r. wraz z harmonogramem spłat, k. 8-10,
- formularz informacyjny, k. 11-12,
- regulamin świadczenia usług drogą elektroniczną, k. 13-14

Wykonując zobowiązanie do spłaty pożyczki pozwana uiściła ogółem 2.128 zł, które to spłaty nastąpiły przed wniesieniem pozwu.

dowód:

- zakładka P., k. 17

Pismem z 5 marca 2020 r. strona powodowa ostatecznie wezwała pozwaną do zapłaty zaległych dwóch rat pożyczki w terminie 7 dni od daty otrzymania wezwania pod rygorem wypowiedzenia umowy pożyczki. Korespondencja została odebrana przez pozwaną 31 marca 2020 r..

dowód:

- ostateczne wezwanie do zapłaty z 5.03.2020 r. k. 15,
- potwierdzenia nadania listem poleconym i wydruk z e-monitoringu Poczty Polskiej, k. 50-52

Z uwagi na to, że pozwana nie dokonywała spłat pożyczki zgodnie z treścią umowy, pismem z 5 kwietnia 2020 r. strona powodowa wypowiedziała pozwanej umowę pożyczki z zachowaniem 30-dniowego terminu wypowiedzenia. Strona powodowa wezwała pozwaną do zapłaty kwoty 5.868,13 zł, na którą składały się: 5.852 zł tytułem niespłaconej pożyczki i 16,13 zł tytułem odsetek dziennych obliczonych na podstawie pkt 3.1 umowy.

dowód:

- wypowiedzenie umowy z 5.04.2020 r., k. 16,
- potwierdzenia nadania listem poleconym i wydruk z e-monitoringu Poczty Polskiej, k. 54-56,
- wyliczenie odsetek, k. 58

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo okazało się zasadne w całości.

Stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie znajdujących się w aktach sprawy dowodów z dokumentów, których prawdziwość i rzetelność sporządzenia nie budziła wątpliwości Sądu.

W przedmiotowej sprawie niesporne były twierdzenia faktyczne strony powodowej o tym, że łączyła ją z M. C. umowa pożyczki gotówkowej nr (...), na mocy której udzieliła pozwanej pożyczki w wysokości 4.000 zł. Kwotę pożyczki wraz z opłatą przygotowawczą w wysokości 33 zł, wynagrodzeniem prowizyjnym w wysokości 3.947 zł pozwana zobowiązała się spłacić w 30 ratach po 266 zł każda, wymagalnych w terminie do 3-go dnia każdego miesiąca. Strona powodowa na potwierdzenie łączącego ją stosunku zobowiązaniowego z pozwaną przedłożyła egzemplarz umowy pożyczki wraz z harmonogramem spłat, której prawdziwość nie została podważona. Wątpliwości Sądu nie budziła również okoliczność wypłaty kwoty pożyczki, którą to strona powodowa również wykazała dokumentem. W konsekwencji Sąd uznał, że strona powodowa wykazała swoje roszczenie co do zasady. W oparciu o twierdzenia strony powodowej – którym pozwana nie zaprzeczyła – Sąd przyjął ponadto, iż na poczet zadłużenia pozwana do dnia wypowiedzenia jej umowy dokonała wpłat w łącznej wysokości 2.128 zł. Wątpliwości nie budziło ponadto, że strona powodowa jest przedsiębiorcą zajmującym się prowadzeniem działalności gospodarczej m.in. w zakresie udzielania pożyczek gotówkowych, a pozwana, jako osoba fizyczna jest konsumentem.

Ustalić zatem należało, czy postanowienia umowy pożyczki z 24 kwietnia 2019 r. były dla jej stron wiążące. Sąd bowiem może, a nawet powinien dokonywać oceny postanowień zawartych umów, a także postanowień samych wzorców umów, co do ich zgodności z prawem. Ocena ta może zostać dokonana również in concreto w toczącym się między przedsiębiorcą, a konsumentem sporze, którego przedmiotem są skutki prawne określone postanowieniami umowy. Umowy konsumenckie podlegają bowiem ocenie w świetle klauzuli generalnej z art. 385¹ §1 k.c. z wyłączeniem jedynie jednoznacznie sformułowanych postanowień określających główne świadczenia stron oraz tych postanowień, na których treść konsument miał rzeczywisty wpływ, co musi zostać wykazane przez proferenta (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 15 czerwca 2007 r., VI Ca 228/07, niepubl.). Strona powodowa w pozwie domagała się zasądzenia od pozwanej 5.868,13 zł z tytułu umowy pożyczki gotówkowej z 24 kwietnia 2019 r.. Wskazać należy, że całkowita kwota do zapłaty została w umowie oznaczona na kwotę 7.980 zł i obejmowała m.in. wynagrodzenie prowizyjne w wysokości 3.947 zł oraz opłatę przygotowawczą w kwocie 33 zł. Biorąc zaś pod uwagę, że pozwana wykonała swoje zobowiązanie tylko częściowo, strona powodowa wypowiedziała przedmiotową umowę pożyczki, wskazując w wypowiedzeniu umowy, że zadłużenie z tego tytułu wzrosło o odsetki umowne w wysokości 16,13 zł.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że wynagrodzenie prowizyjne stanowi pozaodsetkowy koszt kredytu, a jego wysokość odpowiada właściwym przepisom, tj. art. 36a ustawy z 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim. Zatem, skoro ustawodawca zdefiniował – w celu ochrony konsumentów – podjęcie nadmiernych pozaodsetkowych kosztów kredytu konsumenckiego, wskazując w ust. 3 powołanego unormowania, że nie należą się one w części przekraczającej maksymalne pozaodsetkowe koszty kredytu obliczone w ust. 1 lub całkowitą kwotę kredytu, to tym samym co do zasady należy przyjmować, że koszty kredytu mieszczące się we wskazanych ramach interesu podmiotów chronionych ustawą o kredycie konsumenckim nie naruszają. Podkreślić należy, że za korzystanie z cudzego kapitału formą wynagrodzenia pożyczkodawcy są nie tylko odsetki. Odsetki pełnią również funkcję waloryzacyjną a zatem kompensują spadek wartości nabywczego pieniądza, co ma miejsce szczególnie w sytuacjach, gdy spłata zobowiązania pieniężnego rozciągnięta jest w czasie. Nie ulega wątpliwości że strona powodowa jest przedsiębiorcą prowadzącym działalność gospodarczą nakierowaną na osiągnięcie zysku. W tym celu konieczne jest pokrycie wszelkich kosztów swojej działalności, na które składają się koszty zatrudnienia pracowników, najmu pomieszczeń biurowych, ciężarów cywilnoprawnych, zakupu wyposażenia i materiałów, działań marketingowych i windykacyjnych czy korespondencji. Podkreślić należy, że wszelkie opłaty i prowizje nie wiążą się zatem wyłącznie z obsługą danego stosunku zobowiązaniowego, lecz również – w jakiejś części – są powiązane z wszelkimi kosztami ponoszonymi przez instytucję kredytową i stanowią zryczałtowane wynagrodzenie za przeprowadzenie całego „procesu pożyczkowego”.

Ważnym aspektem działalności instytucji pożyczkowych pozostaje również problematyka związana z niespłacalnością udzielanych pożyczek na podstawie ustawy o kredycie konsumenckim. Instytucje takie nie mają rozległej możliwości weryfikacji na temat potencjalnego klienta (tak jak w przypadku instytucji bankowych), a zatem w tym ich ryzyko kredytowe jest dużo wyższe niż w przypadku banków. W tym aspekcie wynagrodzenie prowizyjne należy rozpatrywać jako element rekompensaty ryzyka braku ewentualnej spłaty zaciągniętej pożyczki. Reasumując zatem, zastrzeżenie w umowie pożyczki wynagrodzenie prowizyjne jako dodatkowego kosztów pożyczki – niezależnie od umówionych odsetek – jest powszechnie akceptowaną praktyką obowiązującą na rynku i stosowaną przez wszystkie instytucje pożyczkowe. Jest to także praktyka dopuszczalna. Przyjmując zatem, że wskazana w umowie stron prowizja została obliczona w perspektywie 30 miesięcznego okresu spłaty pożyczki, a jej zwrot obciążony jest dużym ryzykiem, to zdaniem sądu pozbawienie możliwości jej naliczenia i pobrania w konsekwencji nie pozwoliłoby na pokrycie kosztów przygotowania i zawarcia umowy, jej obsługi, ewentualnych kosztów windykacji i ostatecznie osiągnięciu zysku. Wynagrodzenie prowizyjne przewidziane w niniejszej umowie nie przekraczało maksymalnej granicy przewidzianej w ustawie o kredycie konsumenckim. Przedmiotowa umowa pożyczki respektuje prokonsumenckie ograniczenia. W rozpoznawanej sprawie nie zachodziły również żadne szczególne okoliczności – pozwana została poinformowana o całkowitych kosztach kredytu, знаła całkowity koszt pożyczki. Pozwana otrzymała formularz informacyjny odnośnie zaciąganego kredytu, nie skorzystała z przysługującego jej prawa do odstąpienia od umowy w terminie 14 dni bez podania przyczyny. Zatem, w ocenie Sądu, bezpodstawne jest przyjęcie, że zostały spełnione przesłanki do uznania zakwestionowanej klauzuli umownej za niedozwoloną (art. 385¹ § 1 k.c.).

W ocenie Sądu wysokość pobranej przez stronę powodową opłaty przygotowawczej za udzielenie pożyczki nie wzbudziła wątpliwości. Kwota 33 zł (opłata ta stanowiła niecałe 0,8 % kapitału pożyczki) i nie sposób uznać ją jako kwotę wygórowaną, a adekwatną do prostych czynności związanych z przygotowaniem i udzieleniem pożyczki na gotowym formularzu.

W sprawie bezspornym był fakt, że pozwana dokonała wpłat na poczet przedmiotowej umowy w wysokości 2.128 zł. Przyjmując, że kwota pożyczki wynosiła 4.000 zł, to niespłacona część zobowiązania pozwanej względem powodowej spółki w tym zakresie wynosiła 1.872 zł. Dodając do tego należną stronie powodowej opłatę przygotowawczą w wysokości 33 zł oraz prowizję w wysokości 3.947 zł. Nadto, stronie powodowej należne były odsetki w wysokości 16,13 zł naliczone przez stronę powodową za brak spłaty rat w terminie za każdy dzień zwłoki (zgodnie z wypowiedzeniem umowy, k. 16). Zatem należność pozwanej wobec strony powodowej wynosi łącznie 5.868,13 zł. Odsetki od ww. kwoty należne są stronie powodowej w wysokości odsetek umownych za opóźnienie w wysokości dwukrotności wysokości ustawowych odsetek za opóźnienie zgodnie z żądaniem pozwu, tj. od 6 maja 2020 r., tj. po upływie 30 dni od daty wypowiedzenia umowy pożyczki.

O kosztach postępowania w pkt II orzeczono zgodnie art. 98 § 1 k.p.c. i art. 99 k.p.c. Strona powodowa wygrała proces w całości i należał jej się zwrot poniesionych kosztów w całości. Sąd orzekł o zwrocie stronie powodowej przez pozwaną kosztów procesu w łącznej wysokości 2.217 zł na którą składały się: opłata sądowa od pozwu (400 zł) koszty zastępstwa procesowego (1.800 zł) oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa (17 zł).

Z powyższych względów Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.

Sygn. akt I C 878/20

ZARZĄDZENIE

(...)

(...)

3. K.(...)

L., (...)

(...)